

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Національно-політичні постулати Німців.

III.

Третій уступ програми лівіці означає язикові права поодиноких країв, а для Чехії та Морави домагає ся кардинальних переворотів в адміністрації краю і автономнім житю. Уступ сей, дуже спеціальний, подаємо в вірнім скороченю.

А) Долішня Австрія, Горішня, Сольногород і Передаруль.

Сі краї узнає лівіця чисто німецькими і ані до шкіл ані до урядів не допускає ні одного не-німецького слівця.

Славяни австрійські суть тут безправні, не виймаючи Відня, де живе понад 300 000 Славян, і Долішньої Австрії, де находять ся чисто чеські громади.

Б) Чехія.

Постанови для Чехії подаємо в дословнім перекладі, щоби відтак порівняти обем національних прав, які собі узурпують Німці в Чехії, з правами, які они признають Славянам моравским, шлеским, стирійским і другим. Постанови ті гласять:

Управління національних відносин в Чехії вимагає реформи адміністрації в тім краю. Тому потрібні суть для Чехії не лише нові язикові постанови і знесенє язикових розпоряджень, але в тій цілі треба предприняти цілий ряд мір законодавчих і адміністраційних.

1. Національне розпорядженє. Національне розпорядженє судових повітів, треба почавши від сел (як потрібно, то поділом сел) так докладно перевести, щоби поминувши з етнографічної конечности мішані області, до кожного судового повіту належали лише одноязикові місцевости. На основі тих національно розмежених судових повітів мають повстати національно розмежені адміністраційні області і округи виборчі до соймових виборів, державної ради і до всяких других репрезентацій.

З того будуть витворені національно розме-

жені округи з окружними урядами і окружними заступництвами, котрим буде переказана частина діловодства намістництва і краєвого виділу.

Се розмеженє німецьких і чеських областей буде переведене, незалежно від хитких вислідів конскрипції, після теперішнього розміщення обох народів.

2. Організація властей і адміністрації. Найвищі державні власти судейські і адміністраційні в краю будуть поділені на відділи: німецький і чеський.

Сим відділам або секціям будуть переказані всякі справи з язиково розмежених адміністраційних областей. Для сих окремих адміністраційних областей враз з висшими секціями краєвих властей, буде установлене окреме урядничє тіло. В німецьких областях і в німецьких секціях краєвих властей можуть бути урядниками лише Німці.

3. Язикове питанє. Німецький язык є урядовим языком внутрішнім і внішнім всіх державних властей в німецьких адміністраційних областях, як і в секціях краєвих властей. В мішаних областях, як і в престольнім місті Празі з передмістями будуть оба языки на рівні трактовані.

4. Куриї. Посли міст, торговельних палат і сіл будуть поділені на національні куриї. Сим куриям буде признанє право veto-а в справах зміни краєвого статута, виборчої соймової ординації і ординації громадскої, як і у всіх справах, що дотикають важного національного інтересу одного з обох народів. Veto одной куриї здержує ухвалу сойму.

5. Покритє шкільних видатків буде поділене в той спосіб, що каждая народність буде мати окремий бюджет на шкільні цілі.

6. Зносини державних властей між собою відбувати муть ся правильно вперсправнім язичі (німецькім). О скілько в чисточескій області сї зносини можуть відбувати ся в чеськім язичі, буде постановлено.

7. Питанє уживаня языків краєвих через

автономні власти має упорядкувати ся після слідуєчих правил:

а) Дотеперішні труднощі що до уживаня языка меньшости в громадах, повітах і округах усунене тим, що край розмежено на дві язикові області.

б) Каждая автономна власть в Чехії (з вимкоу Праги) означає сама свій внутрішній і внішній урядовий язык і не може бути присилувана до приминаня подань в другім язичі, до веденя пересправ або орудованя своїх діл в неурядовій мові. Автономні власти з різними урядовими языками зносять ся з собою перекладаною перепискою. Они можуть довершати сей переклад або самі, або для перекладів завести повітові або окружні уряди, або при краєвім виділі устроїти бюро, котре без оплати має доконувати сих перекладів.

в) В мішаних областях (громадах, повітах, округах) будуть оба языки уживати ся в побіч себе.

г) Висші автономні власти переписують ся з низшими автономними властями в язичі сих послідних.

8. В мішаних областях як і в Празі з передмістями будуть засновані школи для національних меньшостей, наколи буде правно приписанє число дїтий другої народности. Закон означить однакож, що при заснованю таких шкіл або розширеню існуючих буде рішати число постійно від якогось часу поселених жителів. Кошти сих шкіл будуть покриваві краєвим шкільним фондом дотичної народности, без нарушеня давних зобовязань громад.

В чисто язикових областях буде заснованє школи для національної меньшости зависіти від призову громади.

Хто уважно прочитав сей уступ о правах і організації Німців в Чехії, сей мусить признати, що Німці для збереженя себе перед «славянською лавиною», просто відрізались від чеського народа. Принцип, який тут переведено, є повна автономія національна з всіми

14

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

„Конкурс на мужа“

шутка в 5. актах

з міського побуту.

(Дальше.)

СЦЕНА VI.

СЛАВЦЯ, НАТАЛІЯ, ПЕТРО, АННА, АНДРІЙ, ДМИТРО.

НАТАЛІЯ. Ты сама, де-ж той пан Третяк? СЛАВЦЯ (цілує легко в руку, трохи змішана). Я єго не виділа.

НАТАЛІЯ. Як-то, не допитував ся тут ніхто за мною?

АННА. Був тут якийсь пан (змішана). Але я казала... що пані відїхали.

НАТАЛІЯ. Не казав, чи прийде ще сюди?

АННА. Казав... що поїде за панєю на село.

НАТАЛІЯ (гнівно). То завсїгди так, як я щось поручу Славци, о що мені дуже ходить! Прецінь я писала виразно, щоби єго задержати. Треба було сказати Анні, щоби просила єго остати ся, хотяй мене не було.

СЛАВЦЯ. Я не знала, що той пан до Анни зголосить ся, а не до мене... Чи вуйко також приїхали?

НАТАЛІЯ (роздразнена). Який вуйко?

СЛАВЦЯ. Прецінь муж тіточки?

НАТАЛІЯ. Який се для тебе вуйко, се не є жаден твій вуйко. (до Андрія) Запровадь сего пана до синього покою. Зіставте річи тимчасом тут (розбирає ся).

АННА (потихо до Славці). Вашого пана вже тут нема?

СЛАВЦЯ. Нема. Ти була у Лачковського?

АННА. Була. Зараз от надїдуть.

ПЕТРО (стоїть скулений коло порога, Андрій, що принїс річи разом з другими сьміє ся і моргає — нараз Петро випростовує ся в цілій висоті і підступає до него). З чого тобі сьмішно? Що заляв палку? Диви ся, щоби не заплакав! (Дмитро скаменїв з перестрашу).

АННА. Пет, пет! (колегіяльно тручає Петра в рамя і киває пальцем). Пане, прошу за мною!

ПЕТРО (грізно). Тебе не вчили чємности? То я тебе научу! Там, держи ся за мною (їде наперед).

АННА (до себе). Овва, я ще не виділа такого дурня.. (пішли).

СЦЕНА VII.

СЛАВЦЯ, НАТАЛІЯ.

СЛАВЦЯ. Сей пан не виглядає зовсім на мужа з конкурсу.

НАТАЛІЯ. Перший раз бачу у него щось подібного!

СЛАВЦЯ. Алеж-бо і слуги скрайне нечемні. Чи годить ся їм так відносити ся до пана дому.

НАТАЛІЯ (подразнена). Ледви ступив на поріг, вже єго величають паном дому?! Я тут пані дому і більше ніхто.

СЛАВЦЯ. Я не мала того на думці, але...

НАТАЛІЯ. Нема ніякого «але»! Він для всіх тільки пан Козацький і нич більше.

СЦЕНА VIII.

СЛАВЦЯ, НАТАЛІЯ, ЛАЧКОВСКИЙ, КОСОРИГ.

ЛАЧКОВСКИЙ. Моє поважанє! Мої найсердечнійші желаня на порозі воріт до нового, щасливого житя звольте ласкава пані приймити від давного і завше вірного поклонника.

НАТАЛІЯ. Дякую вам директоре і заручаю при тій нагоді, що акції нашої приязни зовсім нічого не потерпіли на тій зміні (подає руку).

КОСОРИГ. А я до моїх желань долучаю смиреннійше прошенє. Звольте ласкава пані допомочи мені до мого бажаного счастья.

НАТАЛІЯ. Єсли в тій справі, що ви писали до вуйка Ралевича, то з моєї сторони я не роблю жадних трудноостей.

КОСОРИГ. Так дозволяєте на наше поруджє з панною Ярославую?

своїми консеквенціями. Є се — що би як найвиразніше сказати — цілковита сепарация від стола і ліжка

Німці збрали всі свої німецькі одиниці, жиючи побіч себе в одноцілній масі або розпорощено по краю, в одну національну цілість і тій цілості обезпечили повну самоуправу. Німецька громада буде вже самоуправнена, а за нею іде повіт, округ і весь німецький нарід, що живе на території, що зве ся Bohemia або Чехія.

Всі свої духові, просвітні, шкільні, культурні, а відтак поліційні, адміністраційні, судейські, господарські та в загалі національні потреби будуть Німці самі для себе орудували своїми людьми, своїми урядниками, своїми грішми подекуди та в своїм язиці — незалежно від Чехів. Німець не буде підлягати чеській власті, почавши від громадского вїтца, а покінчивши на члені виділу краєвого і судії краєвого суду.

А так, як чеські Німці з одного боку станули на принципі національної автономії, то з другого боку повалили принцип автономії коронних країв або так званий принцип територіяльної власті, що доси був захований і пильно бережений так званими автономістами в Австрії, а навіть подекуди самоуж державою супроти поодиноких народів

Край, яко понятє, котрому доси держава подавала деякі права яко правному субєктові — сей край щезає при «новій» організації, якої домагають ся чеські Німці для себе. На місце краю вступає у всі права народність яко управнена цілість, яко правний субєкт. Одиниця, що зголосилась до німецького народу в Чехії, набуває всі права, якими наділить національну німецьку цілість будучий закон в цілім краю.

Організация ся pro futuro похожа зовсім на організацію віроісповідних громад і народів, що в Австрії від давна самі собою управляють, незалежно від других віроісповідань. Чим у віроісповідних громадах є парохія, деканат, епархія і кілька одноісповідних епархій з окремими гієрархічними властями, з окремими фондами і землями, — тим має стати «німецька» громада побіч «чеської», такий же повіт німецький, округ німецький, нарід німецький яко цілість з окремою гієрархією автономічною, судейскою, адміністраційною і окремою національною репрезентацією в конституційнім зборі — соїмі.

Не нарід має примінити ся до краю або держави і єї органів, але ті органи держава і край мають примінитись до народа. В тім лежить сүть постулатів німецького народа, поселеного на території,

що случайно зве ся Boehmen або по славянськи Чехія.

Німці станули в Чехії на становиску національної автономії і в тім лежить вся новість і оригінальність їх постулатів.

Що се домаганє вивертає до горидном дотеперішній устрій Австрії — се не дасть ся заперечити. Але се домаганє Німців яко національної меншости в Чехії вповні оправданє, наколи з другого боку дав ся би перевести доказ, що чеська більшість змагає до винародовленя німецького елементу. Проти національної експанзивности національних більшостей нема другого захисту, як лише національна самоуправа. На сю тему нема що і спорити, бо національна автономія є і впливом існуючої конституції, а всякому народови прислугує право самооборони.

І так як ми проти того способу розв'язаня чесько-німецького питання в Чехії не підносимо ніякого заміту, так з другого боку не можемо пристати на програму лївиці в цілості, бо ся програма не узнає національної автономії в других територіях держави.

Отсе гачок, на котрім повисла програма лївиці. В других краях Німці не признають Славянам такої національної автономії, а стоять при принципі територіяльної власті. Там німецька природна або шгучна більшість має і на дальше володіти над славянськими меншостями. І в тім лежить хитрість лївиці, а поки-що і неосущимість єї програми. Лївиця не знесла ся на становище абсолютної справедливости. Она подбала лише про німецький елемент в Чехії і Австрії і по тій причині програма єї не є австрійскою.

Які права подали Німці Славянам других країв, побачимо в дальших статях.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

Справа угоди з Угорщиною станула на першім місці. Ситуация дуже критична в виду, що австрійське правительство не може відступити від своїх справедливих жадань, а Сель зв'язав собі руки угорским соїмом.

Вісти з Відня такі: Вчєра (24. маї) в полудне, від 1—3 години відбула ся коронна рада під проводом цїсаря. Президенти обох кабінетів зазначили своє становище в справі угоди. Цїсар слухав з увагою їх виводи і застеріг собі зрішенє. О скілько чувати, то зрішенє має наступити нині (25. маї). Угорські міністри полипились проте у Відни і дожидають децизії цїсаря.

На чю сторону важки перехилать ся? — годї знати. Криза наступила, а жерелом єї є

звісна формулка Селя (угода правосильна лише до 1903, евентуально 1904 р., а привілеґія банку триває до 1910 р.). Сю формулку вдумав Сель для успокоєня обструкції в угорским соїмі, але ся формулка була розривом умови в Ішли межі гр. Туном а Банфім (що угода буде продовжати ся і по 1904 р. аж поки один або другий кабінет єї не виповість). Сель не поступив коректно, бо о тій формулці не повідомив гр. Туна, а гр. Тун чисто з економічних та фінансових інтересів Австрії мусів сїй формулці супротивити ся. Угорщина була пересвідчена, що Австрія підчинить ся їй так, як давнішими літами. Се не сталось і в тім ціла квестія. Хтож упаде? Гр. Тун чи Сель? Се питанє порішить корона. Що ситуація для гр. Туна більше некористна, се не дасть ся заперечити. Угорский соїм стоїть солідарно за Сельом і грозить розривом. Гр. Тун має за собою правицю і стає в обороні жизнених інтересів Австрії. Угорский тероризм і австрійский економічний інтерес важать ся з собою. А що буде? Припустім, що гр. Тун упаде. А хтож по гр. Туні буде мав сьмілість, зрадити інтереси Австрії? Які сторонництва важались би, піддержати новий кабінет австрійский, що підчинив ся би формулці Селя? Падєнє гр. Туна було би на руку лише німецькій лївиці і то не з становища інтересів Австрії, а з простого личного антагонїзму і єго неуступчивости супроти лївиці. Жадєн другий кабінет австрійский не найшов би парламентарної більшости для себе в справі такої угоди з Угорщиною. Тодї аж прийшло би до розриву з Угорщиною, що певно не лежить в інтенціях ні корони, ні здорово мислячої більшости парламенту, не виключаючи і деяких клубів лївиці.

По нашій думці, вихід з кризи повинен найти ся. Корона жєлає собі modus vivendi межі обома правительствами і здає ся посередна дорога мусить найти ся.

Туреччина запротестувала проти Англії і Франції в справі договору, заключеного потайно межі сими двома державами, на основі котрого договору Франция посїла би краї в Африці, положені на полудне від Триполїсу аж по озеро Тшад.

Англіїські дневники подають вість, що Араби в краю Ємен побїдили війська турецкі під проводом Абдуляг-Паші. Вісти ті оспорює однак офіціальна турецка преса.

В Росії прийшло на днях до робітничих стрейків, чого давніше не бувало. Видко, що рука інтернаціональної робітничої організації сягнула і до Росії. Недавно доносили ми про розрухи будьто антисемітські в Одесї, Николаєві і в катеринославській губернії. Нині надходять вісти, що в Ризі (в Лївонії) зворохобили ся робітники в фабриці ютових виробів. Те саме стало ся і в Тульзиті в фабриці Попових. Всюди виступило військо. Робітники нищили склени і підкладали огонь. Богато убитих, а ще більше ранених і увязнених. — В Астрахані (при горлі

НАТАЛІЯ. Алеж певно, дуже радо!
СЛАВЦЯ. Зі мною? се неможливе!
ВСІ. Щоо?...
СЛАВЦЯ. Се неможливе.
НАТАЛІЯ. Прецінь ти приобіцяла свою руку отцю Косорогови.
СЛАВЦЯ. Я? ні, я... се неможливе!
КОСОРИГ. Одиноке усєліве було, чи тіточка згодять ся...
СЛАВЦЯ. Тіточка. Алеж се неможливе.
ЛАЧКОВСКИЙ. Тіточка згодила ся, отже нема ніякої неможливости.
СЛАВЦЯ. Алеж мої паньство — се неможливе! Я повторяю єще раз: Пан Косориг не може мати навіть надії, бо... бо се просто неможливе.
ВСІ. Чому неможливе?? (павза).
СЛАВЦЯ (плачучи). Не мучте мене, я вже досить сказала. Бо... бо... бо се є — неможливе (утїкає головними).

СЦЕНА ІХ.

НАТАЛІЯ, ЛАЧКОВСКИЙ, КОСОРИГ (павза).
КОСОРИГ. І щож тепер буде?
ЛАЧКОВСКИЙ. Покотите отче круглого гарбуза до дому!...
НАТАЛІЯ. Так зле, думаю, не буде. Се тіль-

ко панночі примхи. Она ще дасть перекопати ся.
ЛАЧКОВСКИЙ. Так, так, вчіть ся зносити ті примхи, бо они становлять квінтесенцію супружеского щастя. — А ргорос вашого пані пожитя.. я і забув запитати ся. Деж той щасливий Нікодим, щоби я міг лично пожелати єму?
НАТАЛІЯ. Нікодим Третьак?
ЛАЧКОВСКИЙ. Для чого так питаєтесь?
НАТАЛІЯ. Я єго шукаю.
ЛАЧКОВСКИЙ. Хиба вже втік від вас?
НАТАЛІЯ. Він переслїдує мене листами.
ЛАЧКОВСКИЙ. А ви єго любовю?
НАТАЛІЯ. Видав ся за мого мужа.
ЛАЧКОВСКИЙ. А не доказує ділом?
НАТАЛІЯ. Перестаньтеж бо плести. Той Третьак є або злобний інтригант, або божевільний чоловік.
ЛАЧКОВСКИЙ. Отже вже супружеска халепа? Сьвятїть ся отче в целїбаті, раджу вам! Най жєє кавалерский стан.
НАТАЛІЯ. Алеж він прецінь не є моїм мужем!
КОСОРИГ. Аджєж о. парох св. Варвари...
ЛАЧКОВСКИЙ. Про те говорять в цілім містї.
НАТАЛІЯ. А всьо є вигадкою взятою з воздуха.

СЦЕНА Х.

ТІ САМІ, АНДРІЙ.

АНДРІЙ (входить несьміло відкашлюючи).
Прощу ласкавої панї...
НАТАЛІЯ. Чого тобі?
АНДРІЙ (несьміло). Пан просять ключиків від пивниці.
НАТАЛІЯ. Який пан?
АНДРІЙ. Та наш пан, прошу ласкавої панї.
НАТАЛІЯ. А ти не запровадив пана до сїного покою?
АНДРІЙ. Запровадив. Але пан тілько поглянули і зараз стали сварити на Анну, що нема порядку. А потім пішли просто до стайні, оглядали конї, жолоби, сїно, овес і так виганьбили Максима, що страх; казали пан, що конї продадуть геть, що у містї не потрібно тримати коний, бо є досить фякрів, а потім взяли ся до мене. Я так довше не видержу, прошу ласкавої панї. Перешукали цілий кредене, чи в порядку, а потім казали собі дати ключі від пивниці.
НАТАЛІЯ. Не до увіреня — се вже зухвалість! Преси пана сюди! (Андрій відходить).
(Далі буде).

Волги) наступила значна повінь і залила низші часті міста, сеї російської Венеції.

В Берні моравським стрейк текстильних робітників продовжав ся. Соціалістичний союз інтернаціональний роздав між стрейкуючих живність (фасолу і пшоно). Доси стрейкує 12.000 робітників проти 60 фабрикантів.

Парламент шведський відкинув реформу виборчу.

В Дижоні відкрито на днях (21. мая) пам'ятник Карнота. Президент Любе виїс toast на честь патріотичної французької армії і участі Франції в світовій торгівлі.

Овади а хобоби.

Вже сама природа зашенила у звірята і людий відразу до всяких овадів. І справді не лише їх скоботливе лажене в неприємне, не лише діткливими суть їх укушеня, але найбільше шкідливими і небезпечними є зародки слабостий, які розносять з собою ті овади. Від часу до часу подибуємо ся з вісткою, що хтось погіб в кількох годинах від укушеня оваду. Такі случаи, хоть не рідкі, видають ся виїсками, а відносять ся звичайно до затроїна крови якоюсь небезпечною материсю, що натягнув в себе овад з надлини чи з иньшої якої нечистости. Але далеко небезпечнішим для загального стану людського здоровля є переносене овадами зарозливих слабостий.

З мухами роблено досліди, замикаючи їх під скляні накровки, де в двох мисочках находив ся буїон з бакцилями холери і без них. За два дни справджено, що в обох мисочках є зарозки холери, бо мухи, нипаючи поживу з одного і другого буїону, переносили зарозки холери. Так само переносять мухи бакцилі чухотки з харкотин хорих. Догичні досліди усунули всякий сумнів. При тифусовій епидемії, яка тамтого року була вибухла між американським війском сконстантували лікарі, що до розширення єї причинили ся головно мухи.

Такі самі цікаві факти стверджено і що до овадів, які в людске тіло запускають жало, що би ссати кров. Нечисте їх жало переносить всякі хобоби. На півночи комар сповняє сю погану службу, в полудневих краях москіти (рід мух). Крім того більш овади стають небезпечними для домашних звірять. В Тексас в Америці і в краю Зулусів, в Африці, хороби заціплювані овадами, десятикують череди. До слабостий, переносених москітами на людий в полудневих краях, належать карбункул і малярія (жовта фебра). Москіти годують зарозки в собі, насаваши ся їх з кровю з хорих, а відтак гинуть і затрувають собою воду до питя. Тому нераз цілі околиці полудневих полос неприступні для Европейців.

Але може найцікавіїші спостереження по роблено що до блохів. Ті на позір найневинніші овади стали страшними посередниками азійської чуми. Се сконстатував рішучо французський лікар Сімод при студиях над чумою в Бомбаю.

Таке саме спостережене що до блощиць зробив російський лікар Тикін. Підчас тифвої епидемії в Одесі він пересвідчив ся, що она ширить ся найбільше з нічних притулиск, де роїло ся від блощиць. Кілька таких блощиць впустив на малючку і она за два дни захорувала на тиф. Блощиці переносять також зарозок рака, як се доказав лікар Моро в сей спосіб, що до клітки миший, котрим зацелив рака напустив блощиць. По якімєв часі поубивав заражені миши, а на їх місце впустив здорових. За кілька днів миши захорували на рака, якого очевидно тільки блощиці, що лишили ся в клітці, могли на них перенести.

Так отже заразити ся від хорих можна не лише безпосередно, але при недостатку осторожности і чистоти, богато лекше можна занести на заразливую хобобу через усяку погану що лазить і літає.

Новинки.

— В «Ділі» читаємо: Др. Евгений Озаркевич, клінічний лікар внутрішних недуг у Львові і редактор лікарської часописи при науковім товаристві імені Шевченка, виїздить на цілий сезон купелевий до Щавниці, де буде ординувати. З приятностию подаємо се до відомости руских

гостий в Щавниці, бо др. Озаркевич довголітною практикою у Відні а тепер у Львові в клініці придбав собі загальне признанє задля своєї совітности і фахових відомостей. Ординацію в Щавниці розічне вже дня 1. червня (в домі почтовім).

— Прогульки гімназиятв. Ученики V. гімназии зі Львова (в числі 85) і рускої гімназии з Перемішля (71) їздили в часі латинських Зелених свят до Кракова на прогулку. Руска молодіж відсвївала гарно в Белянах рускі пісні Вечером 23. с. м. обі партії молодіжи виїхали з Кракова.

— Самоубийство. В Збаражи відобрав собі жите 26-літній Вільнер підрізанєм горла. Причина самоубийства незвісна. З початку думано, що єму зробив хто иньший смерть і по єї причині арештовано сторожа дому, де Вільнер мешкав. Зараз однак другої днини увільнено єго, бо до суду зголосив ся голяр і заявив, що Вільнер купив у него бритву, кажучи, що хоче сам голити ся. Вільнер вислав перед поповненєм самоубийства свою жінку і діти на прохід.

— Плямистий тиф ширить ся між робітниками, що працюють при будові повітової дороги з Кольбар до Егерндорфу на Шлеску. Робітники сесі походять в більшій часті із Галичини, є їх 80 душ. Досі занедужало їх 6, а один помер.

— Товариство адвокатских нандидатів у Кракові видало відозву, де підносить ся ціль Товариства та жаданя які треба перевести в жите. До таких жадань належить одноразова бюрова праця в адвокатских канцеляриях, недільний відпочинок, та одномісячна у рік, платна відпустка. Далі просить управа Товариства всіх своїх членів, аби подавали до відомости заряду всі неправильности, які зайдуть між адвокатами а судом і заявляє, що Товариство не залишить постарати ся о сесе, аби їх усунути.

— Двічі похоронена. До львівського шпиталю зголосила ся на днях якась жінка, що зараз таки там умерла, заким ще дізнали ся що она за одна. Тепер, коли ніхто не зголошував ся по неї, була управа шпиталю у великим клопоті, після якого обряду єї похоронили. Вікниці відповідна жидівська власть прийшла до пересвідчення, що померша мусіла бути жидівкою, тож і похоронила єї після жидівського ритуалу. Сеся жінка лежала вже цілий день на кладовищі, коли другої днини зголосив ся до управи шпиталю якийсь селянин, та став вивідувати ся о здоровлє жінки. Після єго опису показало ся, що се була як раз ся похоронена на жидівськєм кладовищі жінка. Можна собі увявити переполох на лицах присутних. Жінку відкопано в найбільшій тайні, та похоронено єї вдруге на католицькєм вже кладовищі.

— Сензацийний процес розіграв ся на днях в Петербурзі. Ставала перед судом шляхтянка Марія Мершвицка, обжалована о то, що отроїла із зависти свого коханка і дві жінки, а також о злочин сфалшованя документів та векселів. По тридневій розправі суд признав її винною всіх закидів та засудив на п'ятнацять літ тяжкої роботи на Сибірі і на утрату шляхотства.

— Дитина без імени. В берлинських часописах читаємо, що тамошний горожанин Максимілян Воциньский хотів назвати свого новонародженого сина «Войтїх» і «Володислав». Коли однак урядник не хотів згодити ся на єї імена, Воциньский подав на него жалобу, а дитина лишила ся без імени аж до послїдного рішеня.

— Попарене папіроскою може бути часами дуже небезпечне і може мати сумні наслідки. Професор віденьського університету Емануїл Гофман, 74-літній старик попарив собі губу огнем з цигара. З початку не привязував до сего ніякої ваги, але недовго опісля витворив ся на попареним місци нарїст, котрий мусіли оперувати. Операція повела ся.

— Знакомство з кримінальним правом. В Парижі сиділи при столі один студент права і інспектор асекурації. Студент провалив ся вже двічі при іспиті і хотів як раз тепер сїдати в тревг. При обіді жалів ся перед товаришом на своє нещастє, але сей другий засьміяв ся, сказавши що, хоч перед вісьмома роками сїдав до іспиту, зможе єго єще тепер повторити. *Dicitur, factum.* І на лихо провалив ся! Щож, коли комєсія побачила, що літа означені в паперах якоєсь не годять ся з віком складаючого іспит. По нитці дійшла до клубка і оба приятелі станули перед судом. Але присяжні судії так розжалобили ся сею вірною дружбою, що увільнили обох від вини. Студент права каже, що вже тепер здасть іспит з кримінального права, бо познакомив ся з сим предметом лично.

— *Qui pro quo!* В 143. числі «*Dziennik-a Polsk-ogo*» читаємо ось що: Забавне *qui pro quo* приключило ся недавно в однім бюрі тутешного карного суду. Судия п. Л. переслухував в одній справі пошкодованого пана П., та коли се переслухуване проволкало ся поза урядову годину, відложив судия конець протоколу на слїдуючий день. «Прийдете пане завтра о десятій — каже судия до пана П. — та скінчимо протокол, але я думаю, що не буде вам шкодити, коли рівночасно в моім бюрі др. С. буде слїдити стан розуму одного добродїя хорого на умі». Другої

днини зараз о 10. годині прийшов пан П. до бюра судії та коли не застав там нікого, сїв собі на канапі. Нараз відчиняють ся двері і до компати входить якийсь старий панок зі золотими окулярами, з короткою, підстриженою борідкою та обритваним вусом. «Ага, та може той варят» — подумав собі пан П. та сидить далі спокійно. Нараз наближує ся до него той добродїй, що доперва що виїшов, плеше єго по рамени та питає ся: «Пане, то ви були вчера в єзїтськєм городі?» — «Так», — відповідає коротко пан П., що нагадав собі в єїй хвилі, що шаленим людям не можна противити ся. «А та гарна пані, що йшла поруч вас, була ваша жінка?» — «Ая, ая, се була моя жінка» — звучала відповідь. — «А сей сурдут ви купили у шевця?» — питає далі незнакомий. — «Так, пане, я мусів єго купити у шевця, бо кравець не мав сурдута на мою міру». Нараз відчиняють ся двері і до компати входить судия. Пан П. відітхнув глибоко, іде до судії та каже єму на ухо: «Пане судия, се скінчений варят!» Рівночасно підходить з другої сторони той незнакомий та каже півголосом судії, що сей чоловік справді ошалів. Судия розглянув ся сейчас в ситуації, розсьміяв ся сердечно та пояснив обом панам, що они помилили ся, бо др. С., той пан в окулярах уважав пана П. за свого делїквента і давав єму такі дивні питання, а той знов гадав таке о д-рі С. і тому так чудно відповідав.

— Сині рожі. Один Болгарин, що займав ся огородництвом, побачив недавно тому, що в єго огороді зацвила синя рожка. Зараз взяли ся до аналізи землі на якій вирости рожі і здає ся що єя аналіза може довести до важного доволі результату в годовлї цєвітів. В кождім разі сині рожі то нечувана доси новість.

— Дрібні вїсти. На шпиталь св. Людвіка в Кракові признав намістник гр. Пінїньский 537 зр. 89 кр. яку то квоту зібрав Кароль Баролїк. Другу таку саму квоту зібрано на шпиталь св. Зофії у Львові. — В міскім арешті в Підгірїю повісив ся в понеділок на желїзній краті слюсарський робітник. — Сніги упали в Північній Росії, в Петербурзі і Архагельску. — Бориславські робітники наїшли деякі роботи коло будівлі дороги з Дрогобича до Борислава, яку зарядило староство. — В Александрії приключили ся на днях 2 нові випадки джуми. Є їх в загалі чотири. — В Гонгконг було 313 випадків джуми, з того 254 скінчили ся смертю. — В Станіславові перестала виходити антисемітска газетка «*Związek chrz-ścijan-ki*». — В Грибові увязнено шайку торговців людским товаром; увязнені жидки не хотять виявити своїх імен. — В Кракові засуджений на кару смерти убійник Гацусь підпалив у вязниці солому; огонь вчасно достережено і погашено.

Телеграми.

Відень, 25. мая. Члени езекутивного комітету правиці зберуть ся на нараду в будинку парламенту о 4. годині пополудни. Прибули сюди: Яворський, Білинський, Енгель, Пацак, Странський, Пальфі і Шварценберг (Чехи); Барвіньский, Повше і Ферячич («Союз» — Булята нема); Лупул (Румун), Траїнфельс (консерватист німецький — Карльона з Стирії нема); Фуке, Катраїн і Ебенгох (з клубу кат. людовців).

Відень, 25. мая. Угорські міністри суть ще тут, що би вислухати зрічення корони в справі угоди.

Пешт, 25. мая. Дневники констатують, що ситуація дуже критична. Они піддержують становиско Селя, хоч не желают собі паденя гр. Туна з огляду, що наслідник єго не був би в спроможности, перевести угоду хоч би навіть § 14-им *Egyertetes* виразно домагав ся концесий з обох сторін в банковій справі. Як не буде сих концесий, то корона стане по стороні Селя.

Гага, 25. мая. Річ Сталя буде оголошена друком. Предсідателем третьої комісії вибрано Француза Льва Буржоа. Комісії рішили подавати офіціальні спривозданя з нарад. Питанє роз'оруженя зійшло тепер на другий плян. На першім пляні стоїть справа роз'ємних судів.

Берлин, 25. мая. Вчера відкрито тут конгрес до обдуманя средств проти туберкульози. На сто випадків смерти гине 13% людий на туберкульозу.

Александрія, 25. мая. Сконстатовано тут два случаи джуми, занесеної мабуть з китайського Гонг-Конгу, де джума від початку мая забрала 254 жертв.

Триест, 25. мая. Власти розпорядили карантану для кораблів, прибуваючих з Египту і з Індії.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Ворислава	
6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
7:10	з Зимної-води		2:08	» » » дв. Підзамче	
7:40	з Янова		2:45	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		8:45	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
8:05	» » » на дв. головний		9:10	до Янова	
8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусатива дв. Пiдз.	
1:30	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » » дв. гол.	
11:15	з Ярославла і Любачова		10:10	до Безця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
1:50	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:05	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
2:35	з Сокаля, Белаця і Любачова		3:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
5:55			3:20	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
			3:26	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
			5:25	до Брухович	
				до Ярослава	
Ніч			Ніч		
8:45	6:10 з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20 з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
	з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58 з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15 з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:10	до Сокаля і Рави рускої	
	8:14 з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20	до Тернополя дворець головний	
	9:21 з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту		7:42	» » » дворець Підзамче	
	9:55 з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10 з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:08 » » » на дв. голов.		9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.	
	10:25 з Лавочного (Пешту) Хирова		10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	10:30 з Скольного, Калуша		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	12:10 з Підволочиск на дворець Підзамче		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	3:05 » » » на дворець головний		11:32	» » » дв. Підзамче	
	3:30 з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
2:16	6:00 з Кракова (Відня), Самбора, Сянока		5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красицьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

Всілякі

КУПОНИ

і

вильосовані

цінні папері

виплачує без потрученя
провізії або коштів

Контора виміни

п. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного

Галицький

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентує їх по

4 1/2% на рік.

Спеціаліст обуви непромакаючої власного винайденя!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД і РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітей

у Львові, площа Бернардинська число 10.

має честь повідомити отсім Ви. Публіку, що виграбляє **ОБУВУ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайденя, з всякого рода шкір, як: Обувє мужеске і дамске, також чоботи з холявами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновленя і направи калюші і Плащі кавчукові, всякі гумові приряди як також зельованя обуви кавчуком. — Всякі замісцеві замовленя виконує в можливо як найкоротшим часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві вгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем

Іван Яримович.

Спеціаліст до направи калюші і плащів кавчукових.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кил. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Саморodne почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кил. посилок почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

БІНО в 5 кил. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. —

Вішні товари по умірених цінах.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

„СВЕКРУХА“

комедия в 3 актах з сільського жита.

Ціна книжки брошурованої 30 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 45 кр. — На поштову оплату 5 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА

історична трагедия в 5 актах з другої половини XVI віку.

Ціна книжки брошурованої 40 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 55 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовленя з провінції у автора ул. Сакраменток ч. 10, Львів.
У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше уваглююване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: **М. Заячківский**, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Хорі на легкі

одержать завсігди певну поміч або пільгу по ужитю мого **„Мальтолю“**, який я винайшов. Камель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і п. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найліпшим успіхом, як про се свідчать сьвітлі подяки, що надходять кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, витвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволено поліційно і часто поручають его лікарі.

Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післяплатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

Дмитро Затурский

поруцає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей

у Львові, улица Коперника ч. 5.

Виріб тєваллий і елегантний Ціни умірені. Замовленя з провінції залагоджує відвортною почтою.

140